

Mottagare
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Utredning, gemensam överförmyndarnämnd

Förslag till beslut

Att föreslå kommunfullmäktige att fatta inriktningsbeslut att ingå i Östersunds/Åre/Krokoms kommuns gemensamma nämnd.

Att föreslå kommunfullmäktige att uppdra kommunstyrelsens ordförande att samråda med sina motsvarigheter i berörda kommuner för att förbereda ett slutgiltigt beslut att ingå i nämnden.

Sammanfattning av ärendet

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 18 maj gavs uppdrag att utreda möjligheterna att ingå i Bräcke/Bergs gemensamma överförmyndarnämnd. Efter samråd med kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 augusti uppdrogs tjänstemännen att vidga utredningen så att även Östersund/Åre/Krokoms gemensamma överförmyndarnämnd ska ingå i utredningen.

Ärende

Generella utgångspunkter

Stärkt tillgänglighet och serviceskyldighet

Överförmyndaren ska vara serviceinriktad och på ett smidigt och enkelt sätt hjälpa enskilda så att de kan ta till vara sina intressen. Detta gäller såväl huvudmän som ställföreträdare. Hjälpen ska ges i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till frågans art, den enskildes behov av hjälp och myndighetens verksamhet samt utan onödigt dröjsmål. En samverkan i överförmyndarfrågor med annan kommun innebär en mindre sårbar verksamhet där tillgängligheten stärks.

Kvalitet/ Effektivitet

Samverkan gör det lättare att tydliggöra och renodla verksamhetens omfattning och innehåll. "Best practice" behöver inte uppfinnas i varje kommun utan utvecklas i samverkan till gagn för medborgaren. Systematik är viktigt och i en större arbetsgrupp blir kontinuiteten enklare och ett förhållningssätt där ständiga förbättringar är ledstjärna har bättre förutsättningar att utvecklas.

Rättsäkerhet

Samverkan i länet ger bättre förutsättningar för kollegialt utbyte. Överförmyndaren har generellt vant sig vid att ärenden blir mer och mer komplexa. Detta kräver att man behöver resonera med kollegor i högre utsträckning samt att i ett ökande antal fall även konsultera juristkompetens.

Samhällsekonomisk resurs

Överförmyndarens målgrupp tillhör samhällets mest utsatta. En fungerande och effektiv process för tillsättning och därefter tillsyn av ställföreträdare bidrar till att livet fungerar bättre för huvudmannen. Detta ger enorma vinster för samhällsekonomin där kostnader för andra samhällsinstanser bör kunna minska.

Politik

Då det i landets överförmyndarnämnder sker myndighetsutövning mot enskild är jävsfrågan ständigt relevant. I en sådan liten kommun som Ragunda är den ännu mer relevant. Ett samarbete i en gemensam nämnd kan antas minska risken för jävsproblematik. Som många andra kommuner kan det i framtiden vara svårt att finna engagerade förtroendevalda till nämnden. Att gå med i gemensam nämnd kan göra det lättare då Ragunda i sådana fall endast bidrar med en eller två ledamöter till nämnden.

Överförmyndarnämnden i Bräcke/Berg. Vårdkommun: Bräcke

Sedan 1 januari 2020 köper Ragunda kommun handläggningen av Bräcke kommun. Att handläggningen redan sker i Bräcke kommunen kan anses vara en fördel då ställföreträdare redan vant sig vid detta (utformandet av blanketter etc).

Utbildningsinsatser för ställföreträdare kan göras på plats i Ragunda. Bräcke kommun är även öppna för att ha mottagning någon gång i månaden på kommunkontoret i Hammarstrand om intresset skulle finnas.

Bräcke/Berg använder sig idag av Wärna Go. Det är i nuläget oklart hur Ragundas inträde i nämnden skulle påverka nämndens avtal med Wärna Go.

Från Bräckes håll framhåller man att det är svårt att arbeta hemifrån. Detta eftersom lagstiftningen gör detta svårt. Handläggarna är i nuläget två till antalet. Kontoret har öppet mellan 10–12 varje dag. Eventuellt utökat tjänstutrymme kan behövas om Ragunda och/eller Härjedalen går med i nämnden. Ragundas handläggning sker på en halvtid ungefär. Men det är svårt att säga just nu hur det blir i framtiden. Idag betalar Ragunda 360 000 kronor per år för köp av handläggartjänsten. **Vid ett eventuellt inträde i nämnden kommer kostnader för nytt ärendesystem och migrering till detta tillkomma.** Där har kommunen fått en offert där det framgår att det tillkommer 120 000 i engångskostnad, därutöver kommer kommunen behöva betala för löpande underhåll framöver.

I den gemensamma överförmyndarnämnden sitter tre ledamöter från Bergs kommun och två ledamöter från Bräcke kommun. Ordförandeposten innehas av en representant från Bräcke kommun.

Överförmyndarnämnden Östersund/Åre/Krokom. Värdkommun: Östersunds kommun

Gemensamma överförmyndarnämnden använder Provisum som handläggningssystem. Licensen ägs av Östersunds kommun och ett eventuellt inträde i nämnden för Ragunda kommer med största sannolikhet inte att påverka kostnaden för programmet.

Samtliga handläggare är anställda i Östersunds kommun. Genom att ärendena delas upp mellan handläggarna baserat på sista siffrorna i födelsedatumet blir handläggningen likvärdig, oavsett vilken av kommunen huvudmannen bor i. Chefen bedömer att det finns en stor redundans vid medarbetarnas frånvaro.

Samtliga dokument skannas in och därigenom kan Östersunds kommun erbjuda stora möjligheter för medarbetarna att jobba hemifrån och/eller från kommunkontor i medlemskommunerna. Detta gör det möjligt för en person bosatt i Ragunda kommun att arbeta på plats i Ragunda. Från både Krokoms och Åres kommun har man upplåtit kontorsplats till medarbetare som är bosatta i respektive kommun.

Utbildningsinsatser på plats i medlemskommunerna görs, dessutom ges det möjlighet att boka möten med handläggare på respektive kommunkontor.

Kostnaderna baseras på folkmängd. Ragunda skulle vid ett samarbete stå för cirka 5,5% av kostnaderna. Uppskattat pris för medlemskapet är 530 000 kronor för 2023.

I nämnden har Östersunds kommun två ledamöter och två ersättare medan Åre och Krokom har en varsin ledamot och en ersättare. Östersunds kommun innehar ordförandeposten medan uppdraget som vice ordförande delas mellan Åre och Krokom.

I jämförelse med övriga alternativ är det bra för ställföreträdare att mottagningen är i Östersund, då man oftare har ärenden till Östersund än vad man har till Bräcke. Dessutom är redundansen större i Östersund i jämförelse med Bräcke där man endast är två handläggare.

Risker och konsekvenser

I jämförelse med ett eventuellt inträde i en gemensam nämnd för bygg- och miljönämndens verksamhet torde risker och konsekvenser för överförmyndarens verksamhet vara betydligt färre och oansenligare. Rent personellt innebär det inga förändringar då handläggningen idag köps av Bräcke kommun.

Visserligen kan man hävda att genom en gemensam nämnd kan Ragunda få ett mindre inflytande över frågorna då man behöver komma överens med fler kommuner, men i och med att verksamheten är lagstyrd bör det inte medföra några större negativa konsekvenser. Dessutom är frågor om överförmyndarverksamheten i sammanhanget inte särskilt omdebatterade.

Konsekvenser för barn

En väl fungerande och rättssäker Överförmyndarverksamhet är av stor vikt för barn och unga för att inte rättsförluster skall uppstå för dem som av olika anledningar inte kan förvalta sin egendom, föra sin talan och tillvarata sina rättigheter.

Underlag för beslut

Beskrivning inklusive riskmatris i Excel-format

Beredande handläggare

Carina Landin
Chef Kommunikationsenheten
Kommunledningsförvaltningen

Jenny Kriström
Förvaltningschef
Kommunledningsförvaltningen

Beslut skickas till

Kommunkansliet